

“Si convé, ens tornarem a mobilitzar”

Manolo Tomàs és el portaveu de la Plataforma en Defensa de l'Ebre des de la seua creació, el setembre del 2000. Tomàs confia que el procés parlamentari per modificar el PHN signifiqui una aposta clara del Govern espanyol per una nova cultura de l'aigua. I si no, ho té clar: la PDE continuarà la lluita mentre continuen els perills sobre el riu i el territori.

Lluny de parilitzar la seua activitat, la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE) ha continuat treballant intensament des de l'anunci de la derogació del transvasament de l'Ebre. Conscient del paper que va representar en el canvi d'actitud dels qui ara governen, la PDE no es vol mantenir al marge en la configuració de la nova política hidràulica del Govern espanyol i ha encetat una intensa campanya informativa i pedagògica a favor d'una nova cultura de l'aigua. El procés parlamentari que comença aquesta setmana al Congrés dels Diputats serà la primera prova de foc. La PDE, a través del Govern català, ha presentat 14 esmenes amb les quals pretén eliminar sis articles més de la llei del Pla Hidrològic, així com la disposició addicional segona i algunes obres de l'annex II. En concret, la plataforma vol suprimir els punts que fan referència a la interconnexió de xarxes, a la prolongació del minitransvasament a Barcelona i al projecte del canal Xerta-Sénia, entre d'altres. I vol revisar l'anomenat Pacto del Agua d'Aragó. El seu portaveu, Manolo Tomàs, que compareix dimarts davant de la comissió de Medi Ambient per defensar les demandes de les Terres de l'Ebre, espera que el Govern espanyol mantinga les seues promeses, però al mateix temps prefereix continuar en alerta. Mentrestant, la plataforma farà concentracions a Tortosa durant tota la setmana en suport als nous representants de la PDE que han viatjat a Madrid.

—No s'hi val a baixar la guàrdia?

—Abans feia falta una mobilització ciutadana intensa perquè havíem de contrarestar una pressió política molt forta. Ara, en canvi, la prioritat és

convèncer les forces polítiques, tant les que governen a Madrid com les que ho fan a Catalunya, perquè s'obrin a una política hidràulica diferent, perquè no abandonen la línia que van encetar a la campanya electoral.

—No se'n refien del tot?

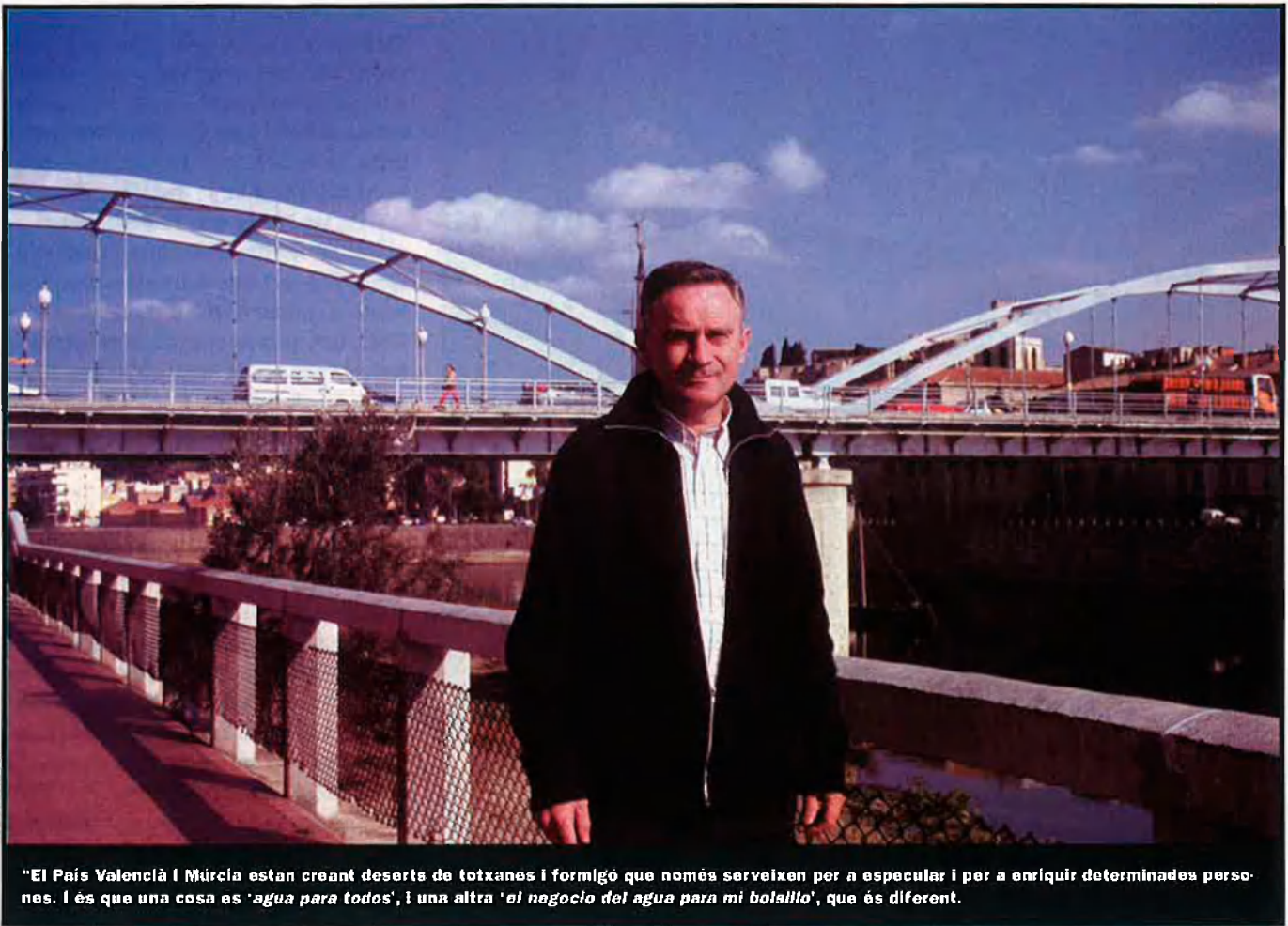
—Hem deixat d'estar angoixats, però no estem tranquils. De fet, vivim una situació més delicada i més difícil que l'anterior. El decret de derogació no elimina completament el transvasament de l'Ebre, no és una modificació que facilite la implantació d'una nova cultura de l'aigua. Per això hem de tenir una actitud molt vigilant.

—Com afronten el procés parlamentari per a la modificació de la llei del PHN?

—Amb expectació i certa por. Sobre tot perquè podria arribar a haver-hi modificacions involucionistes. Per exemple, hi ha opinions dins del Govern estatal que apunten cap a un pla hidrològic menys agressiu, que pensen que un transvasament més petit no faria cap mal.

—Quin és l'objectiu principal de la PDE en aquesta tramitació parlamentària?

—És cert que el decret deroga el 80% del títol tercer de la llei del PHN, que és bàsicament el transvasament de 1.050 hectòmetres cúbics de l'Ebre. Però el decret no deroga tots els transvasaments previstos en la llei ni la política de regadius i embassaments de l'Ebre cap amunt que, si es materialitzen, tindrien un impacte ambiental, socioeconòmic i demogràfic sobre les Terres de l'Ebre superior al del transvasament derogat. Per tant, el que intentarem és que, en plena celebració de l'èxit per haver aturat el transvasament, no ens facin empassar una

ROSANNA MELÀ

"El País Valencià i Múrcia estan creant deserts de totxanes i formigó que només serveixen per a especular i per a enriquir determinades persones. I és que una cosa és 'agua para todos', i una altra 'el negocio del agua para mi bolsillo', que és diferent.

sèrie de mesures que per separat sembla que no tenen importància però que totes juntes poden tenir un impacte equivalent a un gran transvasament.

— Si es fa un transvasament, què és el primer que quedaria afectat?

— Els transvasaments són nefastos i perversos per molts motius. Però hi ha una cosa evident: allà on va un transvasament, l'últim que es fa són polítiques d'estalvi i de reutilització de l'aigua. El Camp de Tarragona és un exemple claríssim. Allà es fa la pitjor política d'aigua. El transvasament de l'Ebre cap a Tarragona, que es va projectar com una emergència, s'ha consolidat com un fet consumat. Ara, ja han esgotat l'aigua que se'ls transvasa i ja comencen a demanar-ne més.

— El minitransvasament Xerta-Sènia, pensat per regar les comarques del Baix Ebre i Montsià, pot obrir les portes a un

futur transvasament cap al País Valencià i Múrcia?

— Tal com està plantejat ara mateix, sí. De fet, el transvasament Xerta-Sènia no té res a veure amb el regadiu. Si realment es volen regar les Terres de l'Ebre, es pot fer d'altres maneres. En tot cas, si es posa en marxa aquesta infraestructura tal com està pensada ara, és a dir, sense saber quanta gent regarà ni quina viabilitat tindran els conreus, es crearia una infraestructura amb un cabal suficient per anar al límit de les comarques de l'Ebre amb un excedent d'aigua. I aquest excedent provocaria que l'obra tingués una manca de rendibilitat. I és clar, el que vindria després tots sabem què és...

— La PDE entendria l'arribada d'aigua a les comarques de Castelló?

— És que primer seria Castelló, després València... I no és que no vulguem que arribe aigua a Castelló. El

problema és que si es facilita un transvasament cap al sud, l'aigua no serà per regar, sinó per fomentar un determinat tipus de política urbanística que ja sabem com funciona. El problema del País Valencià no és l'aigua, que n'hi ha. El problema és que si no es canvia la política de planificació territorial, ni l'Ebre, ni el Duero, ni tan sols l'Amazones solucionaran els problemes que està creant una política que el que fa és degradar i arrasar els territoris. El País Valencià i Múrcia estan creant deserts de totxanes i formigó que només serveixen per a especular i per a enriquir determinades persones. I és que una cosa és "agua para todos", i una altra "el negocio del agua para mi bolsillo", que és diferent.

— Encara els acusen d'"insolidaris"?

— Això, i més coses... El PP va basar la seua campanya contra nosaltres en dues idees bàsiques: la primera, que l'aigua que arriba al mar es

ROSANNA MELIÀ

"Si s'ha acabat o no el perill del transvasament, ho sabrem quan s'acabe la tramitació parlamentària. La PDE continuarà la lluita mentre continuen els perills sobre el riu i el territori. Mane qui mane. I si convé, ens tornarem a mobilitzar."

perd. I la segona, que havíem de ser solidaris (un missatge al qual s'ha afegit fins i tot el papa...). I amb aquest missatge han creat discòrdia. En primer lloc, no és un problema de solidaritat, sinó de concepte, de futur de societat, de model territorial. I en segon lloc, l'aigua que va al mar no es perd. Precisament un dels problemes que té el litoral mediterrani és la degradació de les platges, provocada perquè els rius mediterranis no arriben al mar. I al País Valencià hi ha molts exemples. Què en queda, dels rius valencians? Qui se n'ha aprofitat? Qui els ha matat? I quins són els principals afectats? Per sort, hi ha moltíssima gent que sap la resposta a aquestes preguntes, per això hem arribat fins aquí.

—Com s'aconsegueix mobilitzar tanta gent durant tant de temps?

—La gent de les Terres de l'Ebre fa trenta anys que lluita contra els transvasaments perquè tots sabem que ens hi juguem el futur. I, segurament, hi ha tingut molt a veure l'experiència del transvasament cap a Tarragona [en funcionament des del 1989] i els efectes mediambientals i econòmics que ha provocat. Això, la gent ho nota.

—Què diferencia aquest moviment d'altres que també s'oposen a polítiques agressives?

—La majoria de moviments socials parteixen de la filosofia "aquí no". I nosaltres el que diem és "ni aquí ni a cap lloc". Una política d'obres hidràuliques faraòniques i d'aniquilament de rius perjudica el conjunt de la societat. D'alguna manera, perdem patrimoni de tothom perquè s'enriqueixen uns quants.

—La derogació del transvasament i, per tant, la necessitat de repensar el futur de la PDE, han comportat alguns enfrontaments interns entre els qui volien continuar la lluita i els qui pensaven que la feina ja estava feta. Hi ha hagut pressions per dissoldre la plataforma?

—La veritat és que la plataforma ha aglutinat moltes voluntats i molt diferents. I és cert que determinats sectors, bastant minoritaris i molt lligats al PSC, han pensat que la plataforma ja ha acomplert els seus objectius i que ara toca als polítics. Però això, en realitat, el que amaga és una por que el mateix moviment social que ha desgastat el PP i CiU serveixi ara per desgastar els socialistes i el Govern català.

—Era inevitable la politització de la plataforma?

—Jo crec que era evitable. I actuar d'aquesta manera representa un desconeixement absolut del que significa el moviment social de la plataforma. Si s'ha acabat o no el perill del transvasament, ho sabrem quan s'acabe la tramitació parlamentària. La PDE continuarà la lluita mentre continuen els perills sobre el riu i el territori. Mane qui mane. I si convé, ens tornarem a mobilitzar.

—Creu que alguns polítics s'han apropiat en excés de la Plataforma?

—Els qui en el seu dia es van posar al capdavant de les pancartes ja han tret rendiment polític. I no poc! Jo, ara, el que demano és respecte i coherència amb les promeses.

—D'una banda, el Govern aposta per regular el consum d'aigua i per promoure l'estalvi entre els ciutadans. I d'una altra, no s'aturen les pèrdues d'aigua, els rius continuen contaminant-se i els aqüífers se salinitzen a marxes forçades. Quin futur preveu a curt termini?

—El futur que nosaltres esperem és major conscienciació, major pressió, major sensibilització i, si convé, major mobilització. I sobretot, apartar la política de la gestió hidràulica, apartar els interessos especulatiu i econòmics de la gestió hidràulica i apartar els depredadors de la gestió hidràulica. Cal un pacte entre persones humanes.

Rosanna Melià